

Verontrustende kunst over een wereld die we te weinig waarnemen

Drie kunstenaars geven in het Melklokaal in Heerenveen een inkijk in hun belevingswereld. Die is verontrustend en actueel. Het drietal werkt in verschillende disciplines, voor alle werken geldt: ze zijn titelloos.

Beeldende kunst

 Marrije Bouman

Om te benadrukken dat het nieuwe jaar nog als een onbeschreven blad voor ons ligt en tegelijk vele belangwekkende gebeurtenissen voor ons in petto zal hebben, heeft het Melklokaal de tentoonstelling *Untitled* genoemd. Drie kunstenaars, allen woon- en werkzaam in Zwolle, tonen er hun bijzondere werk. Werken die geen titels hebben, maar die stuk voor stuk een verontrustend beeld van onze leefwereld tonen – zij het

vaak met een vleugje pure poëzie. De eigen verbeelding mag daar nog het een en ander aan toevoegen, zonder daarbij dus gestuurd te worden door woorden.

Indruk maken de ragfijne kriolende lijntekeningen van Kim Habers (1979). Wat een monnikenwerk moet daaraan ten grondslag liggen. Met een perfecte tekenhand tekent ze een ruimtelijk stelsel dat in het midden in elkaar geperst lijkt en van daaruit uitdijt tot kluwens van gangen, snoeren en wegen en (computer) netwerken waar geen einde aan komt. Soms wordt er een richting aangegeven door pijlen die onopval-

lend in een enkele tekening zijn opgenomen, maar of deze pijlen de juiste weg wijzen valt te betwijfelen. Het is een kafkaïaanse wereld waaruit geen ontsnappen mogelijk is en waar alles onbegrijpelijk wordt.

De kluwen lijnen zetten zich in haar werk meestal nog voort buiten het platte vlak. Dan wordt er geknipt en gesneden waardoor de tekening driedimensionaal wordt. Geknipte lijnen buigen zich talrijk over de onafzienbare warboel die daaronder getekend is. Het is werk om in te verdwijnen, of je dat nu prettig vindt of niet. Onwillekeurig ontstaat er in deze maalstroom die artificieel aandoet, een poëtische lading die bevrijding biedt, die de betekenis loslaat en enkel het beeld laat binnenkomen puur als zijnsvorm. Iets wat is, volkomen op zichzelf.

De kleine tekeningen kunnen die intensiteit dragen. De grote installaties die zij op vergelijkbare wijze maakt, werken bevreemdend. Ze zijn krachteloos als je ze naast het kleine werk afzet. Tegelijk heeft het kleine werk dit toch nodig; het een versterkt het ander.

Stephanie Jansen (1968) toont

schilderijen van voorwerpen die ongezien onze hele samenleving doorspekken maar met het grootste gemak worden weggeworpen. Ze zijn aanwezig, maar symboliseren tegelijkertijd een uitwas van materie die zonder waarde is. Zij schildert deze

Jansen schildert deze objecten ook alsof ze bijna niets zijn. Het zijn schimmen

objecten ook alsof ze bijna niets zijn. Het zijn schimmen, opgestapeld en opgeslagen in vergeten uithoeken of in de kringloopwinkels. Haar inzet is om met nieuwe ogen naar de consumentenmaatschappij te kijken. De moedeloze, broeierige en melancholieke inhoud van haar schilderijen vertoont een opvallende verwantschap met het werk van Kim Habers.

Ook hier krijgt het werk onverwachts een poëtische lading. Vooral bij de kleine werken die geschilderd zijn op gladde panelen, afgewerkt met vele lagen transparante lak, klinkt er muziek in een deprimerende wereld.

De keramische werken van Dieke Venema (1990) tenslotte, zijn ontstaan uit materiaalonderzoek tijdens haar werkperiode in 2013 in het Europees Keramisch Werkcentrum (EKWC) in Den Bosch. Zij werkt voornamelijk intuïtief en geeft zichzelf de vrije hand om het kunstwerk organisch te laten groeien totdat het zichzelf als zelfstandige vorm kenbaar maakt. Het zijn stoere vormen die uit vette hompen klei zijn ontstaan. Een walvisachtige vorm steekt als een zinkend schip de galerieruimte in met een uitgeholde boomstronk als reddingsboei om zijn wormstekelige staart. Ook hier lijkt verval en achtereendoelendheid een grote rol te spelen van haar werk weer verbindt met dat van Stephanie Jansen.

 Expositie *Untitled*, tot en met 31 januari in het Melklokaal in Heerenveen

Keramische werk van Dieke Venema. Rechts een schilderij van Stephanie Jansen. Links een 'kluwenschilderij' van Kim Habers. Foto: Linus Harms